

Signature valid

Digitally signed by
VARYVARA ZACHARAKI
Date: 2018.06.12 12:35
EE
Reason: I am a PDF
(embedded in PDF
Location: Athens, Ethniko
Typografio)

8287

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Ιουνίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 101

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4546

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ «περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/89/ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Αντικείμενο
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ)

1. Σκοπός των άρθρων 1 έως και 15 είναι: α) η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014, «Περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» (ΕΕ L 257/135/28.8.2014) και β) ο καθορισμός ενός πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των θαλάσσιων οικονομιών, τη βιώσιμη ανάπτυξη των θαλάσσιων περιοχών και τη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων.

2. Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός εντάσσεται στην ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως το διατομεακό μέσο πολιτικής που επιτρέπει στις δημόσιες αρχές και τους ενδιαφερομένους να εφαρμόζουν συντονισμένη, ολοκληρωμένη και διασυνοριακή προσέγγιση και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 3, σύμφωνα και με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (Σύμβαση UNCLOS), που κυρώθηκε με το ν. 2321/1995 (Α' 136).

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ)

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στα θαλάσσια ύδατα και στις παράκτιες ζώνες, όπως ορίζονται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 3.

2. Ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες με αποκλειστικό σκοπό την άμυνα ή την εθνική ασφάλεια.

3. Η εφαρμογή του παρόντος δεν θίγει τη χάραξη και την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Άρθρο 3
Ορισμοί
(άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ)

Α. Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική»: η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει ως στόχο να προαγάγει τη συντονισμένη και συνεπή λήψη αποφάσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής των κρατών-μελών, ιδίως σε οτιδήποτε αφορά τις παράκτιες, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τους θαλάσσιους τομείς της, μέσω συνεκτικών και συνδεδεμένων με τη θάλασσα πολιτικών και μέσω της διεθνούς συνεργασίας,

2. «θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός»: η διαδικασία με την οποία η αρμόδια αρχή αναλύει και οργανώνει τις ανθρωπίνες δραστηριότητες στις θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές για να επιτευχθεί η σύνθεση οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραμέτρων με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης,

3. «θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή»: η θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3983/2011 (Α' 144),

4.α. «θαλάσσια ύδατα»: τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος, όπως ορίζονται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3983/2011,

β. «παράκτια ύδατα»: τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος, όπως ορίζονται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3983/2011.

Β. Λοιποί ορισμοί

5. «Παράκτια ζώνη»: η γεωμορφολογική περιοχή εκατέρωθεν της ακτογραμμής, στην οποία η αλληλεπίδραση μεταξύ του θαλάσσιου και του χερσαίου τμήματος αποκτά τη μορφή πολύπλοκων συστημάτων οικολογικών στοιχείων και πόρων αποτελούμενων από βιοτικές και

β) Η περίπτωση θ' της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) εργασίες της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, προϋπολογισμού άνω των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, υπολογιζόμενου σύμφωνα με το Παράρτημα Β' του νόμου 4495/2017, ανά οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο προτελευταίο εδάφιο αυτής.

γ) Οι περιπτώσεις κδ' και κε' της παραγράφου 2 αντικαθίστανται ως εξής:

«κδ) κατασκευή εστιών και φούρνων με τις καπνοδόχους τους, για την εξυπηρέτηση επαγγελματικής χρήσης, εφόσον με τεχνική έκθεση μηχανικού τεκμηριώνεται ότι δεν επηρεάζεται η στατική επάρκεια του φέροντος οργανισμού του κτιρίου,

κε) κατασκευή τζακιών με τις καπνοδόχους τους σε οριζόντιες ιδιοκτησίες με χρήση κατοικίας, εφόσον με τεχνική έκθεση μηχανικού τεκμηριώνεται ότι δεν επηρεάζεται η στατική επάρκεια του φέροντος οργανισμού του κτιρίου.»

δ) Η περίπτωση κθ' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 αντικαθίσταται ως εξής:

«κθ) τοποθέτηση κεραιών, πλην κεραιών λήψης ραδιοηλεκτρικού σήματος, καθώς και κεραιών ραδιοεπικοινωνίας και κινητής τηλεφωνίας.»

ε) Η περίπτωση λα' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 αντικαθίσταται ως εξής:

«λα) στέγαστρα και προστεγάσματα των παραγράφων 72 και 79 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012, υπό την προϋπόθεση της παρ. 6 ιστ του άρθρου 11 του ν. 4067/2012».

στ) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 29 προστίθενται περιπτώσεις λγ', λδ' και λε' ως εξής:

«λγ) πρόχειρες ξύλινες κατασκευές βοηθητικής χρήσης έως 8 τ.μ. και μεγίστου ύψους 2,50 μέτρων, που τοποθετούνται στον ακάλυπτο χώρο.

λδ) Εργασίες εγκατάστασης φ/β συστημάτων, για τις περιπτώσεις που απαιτείται σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις.

λε) Εργασίες εγκατάστασης ανεμογεννητριών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

ζ) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 29 πριν το τελευταίο εδάφιο προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Για εργασίες που εμπíπτουν στις περιπτώσεις α', β', γ', δ', ε', στ', ζ', η', ιθ' και λ', της παρούσης παραγράφου, δεν ισχύει το όριο του προϋπολογισμού των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ και για την εκτέλεσή τους απαιτείται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ανεξαρτήτως προϋπολογισμού. Για τις εργασίες των υπόλοιπων περιπτώσεων οι οποίες εκτελούνται είτε συνδυαστικά είτε μεμονωμένα και εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός τους υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες ευρώ (25.000) υπολογιζόμενος σύμφωνα με το Παράρτημα Β' του ν. 4495/2017, ανά οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας σύμφωνα με την περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»

η) Η παράγραφος 3 τροποποιείται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να καθορίζονται, να συμπληρώνονται

ή να τροποποιούνται οι εργασίες για τις οποίες απαιτείται η έκδοση πράξης έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας και τα δικαιολογητικά για τη χορήγησή της.»

θ) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 οι λέξεις «η αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης –Τοπικό Παρατηρητήριο».

ι) Προστίθεται νέα παράγραφος 5 και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται σε 6 και 7 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση αυθαίρετης κατασκευής, που τηρεί τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις ή αυτές που ίσχυαν κατά το χρόνο κατασκευής της, αυτή είναι δυνατόν να νομιμοποιηθεί ύστερα από έκδοση ή αναθεώρηση ή ενημέρωση της άδειας δόμησης είτε μετά από την έκδοση έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας για τις εργασίες της παραγράφου 2.

Μετά την έκδοση ή αναθεώρηση της παραπάνω οικοδομικής άδειας ή έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας, η κατασκευή παύει να είναι αυθαίρετη και κατεδαφιστέα.»

20. Το άρθρο 30 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1, προστίθεται η φράση:

«και με την προϋπόθεση ότι αποτελούν ανεξάρτητες, μεμονωμένες κατοικίες με αυτοτελή φέροντα οργανισμό.»

β) Στην παράγραφο 1 προστίθεται περίπτωση ικ' ως εξής:

«ικ) Φωτοβολταϊκά συστήματα πάνω σε κτίρια και για ισχύ συστημάτων έως και 100kW.»

21. Το άρθρο 33 του ν. 4495/2017, τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της παραγράφου 1 προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η) Το τέλος ανταπόδοσης για κάθε ηλεκτρονική υποβολή για την έκδοση των διοικητικών πράξεων αδειοδότησης.»

β) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το περιεχόμενο και η μορφή των εντύπων των διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 28».

22. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 36 του ν. 4495/2017, προστίθεται νέα περίπτωση ια', ως εξής:

«ια) εργασίες των περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 29 για τις οποίες απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας σύμφωνα με τον προϋπολογισμό τους.»

23. Το άρθρο 38 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 38 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο έλεγχος της υπηρεσίας περιλαμβάνει έλεγχο της πληρότητας των δικαιολογητικών που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 40, του τοπογραφικού, του διαγράμματος κάλυψης καθώς και των αποδεικτικών καταβολής των οφειλόμενων εισφορών και κρατήσεων του έργου υπέρ του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ του ιδιοκτήτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας.»

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την ανάπτυξη, λειτουργία, σύσταση, επικαιροποίηση και τήρηση πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορά στα πολεοδομικά δεδομένα της χώρας και περιλαμβάνει δημόσια γεωχωρικά και λοιπά δεδομένα του εθνικού πολεοδομικού σχεδιασμού («Ηλεκτρονική Πολεοδομία») και αφορά ιδίως:

1) τη διαδικασία συντήρησης και ενημέρωσης του πληροφοριακού συστήματος,

2) τους συμμετέχοντες φορείς, όρους συμμετοχής και συνεργασίας,

3) τους όρους υποχρεωτικής χρήσης και αξιοποίησης του τομεακού πληροφοριακού συστήματος για τα πολεοδομικά δεδομένα της χώρας,

4) κάθε άλλο ζήτημα που αφορά την πλήρη αξιοποίηση και τη λειτουργία του συστήματος «Ηλεκτρονική Πολεοδομία» και των εφαρμογών του.».

Άρθρο 46

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2244/1994 (Α' 168)

Μετά το ένατο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για την κατασκευή των κτιρίων των μικρών υδροηλεκτρικών έργων (Μ.ΥΗ.Ε.), ισχύουν οι πιο κάτω όροι και περιορισμοί δόμησης: α) ελάχιστο όριο αρτιότητας 500 τ.μ., β) απόσταση από το όριο του γηπέδου ή κοινόχρηστου χώρου δύομισι μέτρα (2,5 μ.), γ) συντελεστής δόμησης 0,7, δ) ποσοστό κάλυψης 40%, ε) μέγιστο ύψος 9 μέτρα και στ) συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης 5,5.».

Άρθρο 47

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α' 179)

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 63Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Μέχρι τις 31.12.2017 το 66% των μετοχών που κατέχει η ΔΕΠΑ Α.Ε. επί του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. θα πωληθεί και μεταβιβαστεί μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας που θα διενεργήσει το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε.) και το υπόλοιπο 34% θα μεταβιβαστεί στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο θα εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 80Β του ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Έργα επέκτασης των υφιστάμενων Δικτύων Διανομής που εκτελούνται από την 1η Απριλίου 2017 από τις ΕΔΑ οι οποίες προκύπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80Α και είναι Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, βάσει των οικείων αδειών διανομής, ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα αυτών.».

3. α) Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011 μετά τη φράση «ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης» προστίθεται η φράση «ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας (Ι.Κ.Ε.)».

β) Στην περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011 μετά τη φράση «ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης» προστίθεται η φράση «ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας (Ι.Κ.Ε.)».

Άρθρο 48

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4042/2012 (Α' 24)

Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 44Α του ν. 4042/2012 (Α' 24) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η εγκατάσταση των μεγάλων πράσινων σημείων επιτρέπεται και μέσα στους κοινόχρηστους χώρους της περιοχής της παρ. 8 του άρθρου 3 του από 20.9.1995 προεδρικού διατάγματος της περιοχής του Ελαιώνα (Δ' 1049).».

Άρθρο 49

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4152/2013 (Α' 107)

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 της υποπαραγράφου 1.2. της παρ. 11 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 27 του ν. 4342/2015 (Α' 143), το άρθρο 15 (ήδη 20) παρ. 11 του ν. 4425/2016 (Α' 185) και το άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 4447/2016 (Α' 241) αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Ειδικά και μόνο για τα ημερολογιακά έτη 2015 και 2016 το ετήσιο τέλος που προβλέπεται στην περίπτωση 1, μπορεί να καταβληθεί για το έτος 2015 έως τις 31.12.2016 και για το έτος 2016 έως τις 30.6.2018.»

Άρθρο 50

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4203/2013 (Α' 235)

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 4203/2013 (Α' 235) καταργούνται και οι υπόλοιπες παράγραφοι αναριθμούνται αντίστοιχα.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4203/2013, όπως αναριθμήθηκε με το παρόν, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων που αφορούν στην ανάπτυξη αιολικών σταθμών, η αδειοδοτική διαδικασία, στην οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος της υποβολής των σχετικών αιτήσεων, περιβαλλοντικά, χωροταξικά και πολεοδομικά θέματα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, για την εγκατάσταση σε γήπεδα, οικόπεδα και κτιριακές εγκαταστάσεις και τη σύνδεση με το δίκτυο διανομής, σταθμών μικρών ανεμογεννητριών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης των 60 kW.».

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4203/2013, όπως αναριθμήθηκε με το παρόν, διαγράφεται η φράση «ή για την αντιστοίχιση σε κατηγορία τιμολόγησης της παραγόμενης ενέργειας».

Άρθρο 51

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4342/2015 (Α' 143)

Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Κατηγορία Β': κτίρια γραφείων άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), εμπορικά κτίρια άνω των δύο χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (2.000 τ.μ.), υπόλοιπα κτίρια που στεγάζουν χρήσεις του τριτογενούς τομέα (όπως σχολικά κτίρια, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, κ.ά.), βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ που δεν υπερβαίνει τα χίλια κιλοβάτ (1.000 kW), καθώς και μεταφορικά μέσα.».

Άρθρο 52
Τροποποίηση διατάξεων του
ν. 4354/2015 (Α' 176)

1. Η παρ. 6α του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«6α) Για τους ελέγχους του άρθρου 3 του ν. 3335/2005 (Α' 95) καταβάλλεται ημερήσια ελεγκτική αποζημίωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η ως άνω αποζημίωση καταβάλλεται μέχρι τις 31.12.2018.».

2. Έως την έκδοση της κοινής απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 6α του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 ισχύουν οι διατάξεις της υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΔΑΚ/523/12/5.1.2018 (Υ.Ο.Δ.Δ. 8) κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών «Καθορισμός αμοιβής των μελών που συγκροτούν τα Κλιμάκια Ελέγχου Διακίνησης και Αποθήκευσης Καυσίμων (Κ.Ε.Δ.Α.Κ.) της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

Άρθρο 53
Τροποποίηση διατάξεων του
ν. 4414/2016 (Α' 149)

1. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται νέα παράγραφος 8 με το ακόλουθο περιεχόμενο και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται αντίστοιχα:

«8. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν στην πρώτη ή και τη δεύτερη ή και την τρίτη ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του παρόντος άρθρου, η οποία διενεργείται μετά την ημερομηνία που υποβάλλουν την εγγυητική επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) για την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και αφορά στην κατηγορία τεχνολογία των σταθμών τους και οι σταθμοί τους δεν επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, δικαιούνται την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος στον αρμόδιο Διαχειριστή. Οι εν λόγω κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μπορούν να ασκήσουν το ανωτέρω δικαίωμα, αποκλειστικά εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) μηνών από την οριστική κατακύρωση του αποτελέσματος της ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Οι κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον

υπολογισμό του αριθμού των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, που πρέπει να διενεργηθούν για να επιστραφεί η εγγυητική επιστολή για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που δικαιούνται να συμμετάσχουν τόσο στις ειδικές κατά τεχνολογία, όσο και στις κοινές ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η Άδεια Παραγωγής, η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, η Άδεια Εγκατάστασης και γενικότερα όλες οι άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.».

2.α) Στην παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Η Σ.Ε.Σ.Τ. που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τους κατόχους σταθμών της παραγράφου 10 του άρθρου 8 που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 για τους σταθμούς που συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων αυτών ισχύει για ένα (1) έτος και δύναται να ανανεώνεται έως έξι (6) φορές, εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και τηρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις που περιγράφονται σε αυτήν.».

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4414/2016 προστίθεται εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

«Η Σ.Ε.Δ.Π.-Μ.Δ.Ν. που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τους κατόχους σταθμών της παραγράφου 10 του άρθρου 8 που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 για τους σταθμούς που συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων αυτών, ισχύει για ένα (1) έτος και δύναται να ανανεώνεται έως έξι (6) φορές, εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και τηρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις που περιγράφονται σε αυτήν.».

Άρθρο 54
Θέματα προσωπικού
Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.)

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 149 του ν. 4495/2017 (Α' 167) η φράση «έως και τις 31.12.2018» αντικαθίσταται από τη φράση «έως και τις 30.6.2019».

2. Για την αποτελεσματική ανταπόκρισή της στις απαιτήσεις του ρυθμιστικού της έργου, την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τη διεξαγωγή των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο αυτών, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) δύναται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, να συνάψει τριάντα πέντε (35) συμβάσεις έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με ημερομηνία λήξης αυτών στις 30.6.2019. Η πρόσληψη γίνεται από

Άρθρο 57**Ρύθμιση θεμάτων παραλαβής σμύριδας Νάξου**

1. Η προς παραλαβή ανά έτος ποσότητα και ποιότητα σμύριδας Νάξου, καθώς και το εργατικό δικαίωμα εξορύξεως και μεταφοράς που καταβάλλεται στους σμυριδωρύχους της Νάξου κατά στατήρα σμύριδας, που παραλαμβάνεται από το Δημόσιο, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών που εκδίδεται εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου έτους, και πάντως όχι μετά το πρώτο εξάμηνο, καταργούμενης κάθε άλλης αντίθετης διάταξης από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης είναι νόμιμη και κανονική η ανάληψη υποχρέωσης και η πληρωμή, εντός του οικονομικού έτους 2018, της δαπάνης ύψους τριακοσίων είκοσι δύο χιλιάδων εκατόν εξήντα δύο ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτών (322.162,76), που αντιστοιχεί στο ανεκτέλεστο τμήμα ΧΕΠ οικονομικού έτους 2016, που εκδόθηκε για την πληρωμή του σμυριδεργατικού δικαιώματος για τις εξορυχθείσες ποσότητες σμύριδας μέχρι τις 31.12.2016, όπως καθορίστηκαν δυνάμει του π.δ. 130/2016 και των συναφών υπουργικών αποφάσεων, και των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών, που καταβάλλονται δυνάμει του άρθρου 96 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ (υ.α. 55575/1965, Β' 816), το οποίο δεν καταβλήθηκε στους δικαιούχους και στο ΙΚΑ μέχρι τη λήξη του και επεστράφη από την υπόλογο.

Άρθρο 58**Αξιοποίηση χώρου στάθμευσης του κτηρίου του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών**

Οι δύο κατώτερες στάθμες του υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων του κτηρίου του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ), χρησιμοποιούνται ως χώροι στάθμευσης δημοσίας χρήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 455/1976 (Α' 169), κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 960/1979 (Α' 194) και των κατ'εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντων κανονιστικών πράξεων. Η πρώτη υπόγεια στάθμη του υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων του προηγούμενου εδαφίου, χρησιμοποιείται αποκλειστικώς ως χώρος στάθμευσης ιδιωτικής χρήσης, για τις ανάγκες στάθμευσης του προσωπικού και των εν γένει συνεργαζόμενων με τον ΟΜΜΑ.

Άρθρο 59**Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4178/2013 (Α' 174) και 2831/2000 (Α' 140)**

α) Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174) παρατείνεται μέχρι τις 8.8.2021 και μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω, για περιοχές ρυθμιζόμενες από Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας και Ανάπτυξης.

β) Μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η επέκταση των εγκαταστάσεων πραγματοποιείται μέσα στο γήπεδο όπου λειτουργεί η εγκατάσταση ή σε όμορό του, ανεξαρτήτως του χρόνου κτήσης του όμορου γηπέδου.».

γ) Στην παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 2831/2000 (Α' 140) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η επέκταση των εγκαταστάσεων πραγματοποιείται μέσα στο γήπεδο όπου λειτουργεί η εγκατάσταση ή σε όμορό του, ανεξαρτήτως του χρόνου κτήσης του όμορου γηπέδου.».

Άρθρο 60

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 151 του ν. 4495/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την επίτευξη υψηλότερης διείσδυσης ενέργειας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) σε ηλεκτρικά συστήματα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΜΔΝ) με ταυτόχρονη διασφάλιση της κάλυψης της ζήτησης και της ασφαλούς λειτουργίας τους κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή ΜΔΝ και γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορούν να υλοποιηθούν σε τρία (3) ηλεκτρικά συστήματα ΜΔΝ και να ενταχθούν σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης μετά από ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών τρία (3) Ειδικά Πιλοτικά Έργα, ένα σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα ΜΔΝ.».

2. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο ή το Σύστημα σε σταθμούς από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) και σε σταθμούς από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) σε περιοχές που το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αριθμ. 699/2012 απόφαση της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, για συνολική ισχύ μέχρι τριάντα (30) MW και

β) στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση τις υπ' αριθμ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρ.Α.Ε., από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, για συνολική ισχύ μέχρι δέκα (10) MW.

Άρθρο 61

Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει ή θα συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) πριν την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016, με την οποία ορίζεται ο Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ.) αποζημιώνονται για την ενέργεια που παράγουν οι σταθμοί τους και απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα αναδρομικά από την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσής τους και μέχρι και τον τρίτο μήνα εκκαθάρισης μετά το μήνα έκδοσης της ανωτέρω απόφασης και όχι πέραν της 31.12.2018, χωρίς να απαιτείται, κατά το ανωτέρω μεταβατικό διάστημα, η εγγραφή τους στο Μητρώο Συμμετεχόντων που τηρείται από τον Λειτουργό της Αγοράς ή η σύναψη Σύμβασης Εκπροσώπησης

με Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.). Η ως άνω αποζημίωση υπολογίζεται για κάθε μήνα εκκαθάρισης ως το γινόμενο της ενέργειας που παρήγαγε ο κάθε σταθμός και απορροφήθηκε από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα κατά το μήνα εκκαθάρισης με το ενενήντα τοις εκατό (90%) της Τ.Α. που διέπει τη Σ.Ε.Δ.Π. που έχει συνάψει κάθε σταθμός. Η οριστική εκκαθάριση, τιμολόγηση και διακανονισμός των συναλλαγών των ανωτέρω σταθμών για το ανωτέρω μεταβατικό διάστημα θα πραγματοποιηθεί εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση του μεταβατικού διαστήματος, βάσει του κανονιστικού πλαισίου για τη συμμετοχή των ανωτέρω σταθμών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα και με τις σχετικές διατάξεις των Κωδίκων Διαχείρισης Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι κάτοχοι των ανωτέρω σταθμών δεν λαμβάνουν κανενός άλλου είδους αποζημίωση για την ενέργεια που παράγουν οι σταθμοί τους και απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα κατά το μεταβατικό διάστημα.

Άρθρο 62

1. Η παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Στην περίπτωση διασύνδεσης ενός ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και την ένταξή του σε αυτό, η Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. υποκαθιστά εκ του νόμου, από την 1η ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν που πραγματοποιήθηκε η διασύνδεση, τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως συμβαλλομένη στις Συμβάσεις Πώλησης Ηλεκτρικής αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή στις Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του εν λόγω διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος και υπεισέρχεται στα σχετικά συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, χωρίς περαιτέρω παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της σύμβασης. Με την ένταξη ενός ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Μ.Δ.Ν. και ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις των Κωδίκων του ΕΣΜΗΕ. Ειδικά για συμβάσεις πώλησης αιολικών σταθμών στα Μ.Δ.Ν. που έχουν συναφθεί βάσει της υπ' αριθμ. Δ6/Φ1/οικ.1725 (Β' 148/6.2.2007) υπουργικής απόφασης δεν ισχύει η παράγραφος 4 του άρθρου 6 αυτών.

Η κατά τα ανωτέρω ολοκλήρωση της διασύνδεσης ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και η ένταξή του σε αυτό καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από σχετική επιστολή του Διαχειριστή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, η οποία και προσδιορίζει τη δήλη ημέρα συντέλεσης της διασύνδεσης και κάθε άλλο θέμα που αφορά στις Συμβάσεις Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή τις συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή τις Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος.

Η Ρ.Α.Ε. δύναται με απόφασή της, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., να ρυθμίζει, για τη μεταβατική περίοδο από την ηλεκτρίση της διασύνδεσης του ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν. με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο μέχρι και την έκδοση της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θέματα σχετικά με τη λειτουργία και τη διαχείριση της Αγοράς του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και του Ηλεκτρικού Συστήματος Μ.Δ.Ν., καθώς και θέματα που αφορούν τις σχετικές χρεοπιστώσεις των Συμμετεχόντων.».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 143B του ν. 4001/2011, η φράση «για τις Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 το αλγεβρικό άθροισμα των πιστώσεων και χρεώσεων της μονάδας που προέρχονται από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της Συμβάσεως Πωλήσεως Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. και του Παραγωγού» αντικαθίσταται ως εξής: «για τις Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 το αλγεβρικό άθροισμα των πιστώσεων και χρεώσεων της μονάδας που προέρχονται από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της Συμβάσεως Πωλήσεως Ηλεκτρικής Ενέργειας ή της Συμβάσεως Λειτουργικής Ενίσχυσης μεταξύ της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. και του Παραγωγού».

Άρθρο 63

1. Στο όγδοο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4512/2018 (Α' 5), η φράση «εξετάζονται ύστερα από εισήγηση της κατά τόπον αρμόδιας Επιθεώρησης του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.,» αντικαθίσταται με το ορθό «εξετάζονται ύστερα από εισήγηση του κατά τόπον αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4512/2018, η φράση «των εντολών του Προϊσταμένου του αρμόδιου Σώματος Επιθεώρησης» αντικαθίσταται με το ορθό «των εντολών του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων» και η φράση «με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Σώματος Επιθεώρησης» αντικαθίσταται με το ορθό «με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων».

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4512/2018, η φράση «μπορεί ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Σώματος Επιθεώρησης» αντικαθίσταται από το ορθό «μπορεί ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος Επιθεώρησης Μεταλλείων».

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4512/2018, η φράση «Κατ' εξαίρεση, αποκλειστικά στην περίπτωση παραβάσεων χαμηλής σοβαρότητας που δεν έχουν τελεστεί καθ' υποτροπή (συντελεστής $\epsilon = 1$)» αντικαθίσταται με την ορθή «Κατ' εξαίρεση, αποκλειστικά στην περίπτωση παραβάσεων χαμηλής σοβαρότητας (συντελεστής $\sigma = 1$) που δεν έχουν τελεστεί καθ' υποτροπή (συντελεστής $\epsilon = 1$)».